

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 19C/97/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118396112
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Hudecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6118396112.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Hudecovou, v právnej veci žalobkyne: Ľ. H. (H. J.), S.. E., F.. XX. XX. XXXX, Q. T. J. XXXX/XX, T. T., štátna občianka SR, v konaní zast. URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti žalovanému: L. J., S.. J., F.. XX. XX. XXXX, Q. T. R. XX/X, XXX XX S., štátny občan SR, v konaní zast. JUDr. Zuzanou Bejdovou, LL.M., advokátka, so sídlom Skuteckého 30, Banská Bystrica, IČO: 37 827 014, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a o vzájomnej žalobe o zaplatenie 21 086,00 Eur, takto

rozhodol:

I. Súd zastavuje konanie o vzájomnej žalobe v časti o zaplatenie sumy 19 230,62 Eur.

II. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXX, v katastrálnom území S., obec S., okres T. T., a to k:
- stavbe - rodinný dom so súpisným číslom XX, postavenej na CKN parcele číslo XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 160 m².

III. Súd vyporiadava podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXX, v katastrálnom území S., obec S., okres T. T., a to k:
- stavbe - rodinný dom so súpisným číslom XX, postavenej na CKN parcele číslo XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 160 m²,
tak, že túto nehnuteľnosť prikazuje do výlučného vlastníctva žalovaného, t. j. v podiele 1/1.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť titulom náhrady za prikázaný spoluvlastnícky podiel žalobkyni sumu 35 000,00 Eur, a to všetko do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Súd vzájomnú žalobu žalovaného zamietá.

VI. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania o žalobe v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobkyne.

VII. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobkyne.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou, doručenou súdu dňa 17. 12. 2018, v spojení s opravou chýb v písaní, doručenou súdu dňa 22. 01. 2019, domáhala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti, zapísanej na LV č. XXX, v katastrálnom území S., obec S., okres T. T., a to k stavbe - rodinný dom so súpisným číslom XX, postavený na CKN parcele číslo XXX/X - zastavaná

plocha a nádvorie o výmere 160 m², a vyporiadal ho tak, že predmetnú nehnuteľnosť prikáže do výlučného vlastníctva žalovaného za náhradu vo výške 35 000,00 Eur, a zároveň si uplatnila aj nárok na náhradu trov konania. Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že manželstvo žalobkyne a žalovaného, uzavreté dňa 15. 02. 1992 v Banskej Bystrici, bolo rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 31P/69/2014-72 zo dňa 13. 06. 2014, rozvedené. Predmetný rozsudok nadobudol vo vzťahu k výroku, ktorým bolo manželstvo strán sporu rozvedené, právoplatnosť dňa 17. 07. 2014. Nakoľko medzi stranami sporu nedošlo v zákonom stanovenej lehote k dohode o vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva a v trojročnej prekluzívnej lehote nebol ani jednou stranou podaný návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva rozhodnutím súdu, s poukazom na § 149 ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) platí vo vzťahu k rodinnému domu, ktorý strany sporu nadobudli počas manželstva, že je v podielovom spoluvlastníctve a že každý z nich je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti 1 z celku. Žalobkyňa so žalovaným sa na zrušení spoluvlastníctva a vzájomnom vyporiadaní nedohodla. Súčasný stav vytvára prekážku riadneho užívania nehnuteľnosti. Vzhľadom na rozvod manželstva strán sporu a ich vzájomné vzťahy žalobkyňa nemá viac záujem o jej spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, ani o nehnuteľnosť v celosti, a preto prikázanie nehnuteľnosti za súčasného vyplatenia primeranej náhrady za odstúpenie spoluvlastníckeho podielu sa javí ako najlepšie možné riešenie. Delba rodinného domu medzi žalobkyňu a žalovaného v danom prípade nie je vhodná, efektívna a ani hospodárna, a to aj vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je vlastníkom pozemku, na ktorom sa rodinný dom nachádza, ako aj vlastníkom ďalších príľahlých pozemkov. Žalobkyňa pri určení výšky odplaty za odstúpenie spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti vychádza z cien obdobných nehnuteľností v danej lokalite, pričom táto odplata za odstúpenie spoluvlastníckeho podielu, ktorý žalobkyňa navrhuje prikázať do výlučného vlastníctva žalovaného, tak činí sumu 35 000,00 Eur. Žalobkyňa k žalobe pripojila listinné dôkazy, a to rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 31P/69/2014-72 zo dňa 13. 06. 2014, a informatívny výpis z listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie S..

2. Tunajší súd uznesením č. k. 19C/97/2018-56 zo dňa 14. 02. 2019 vyzval žalovaného, aby sa k žalobe v lehote 15 dní od doručenia uznesenia písomne vyjadril, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva. Žalovaný svoje právo vyjadriť sa k žalobe v súdom určenej lehote nevyužil, keď súdu bolo dňa 21. 02. 2019 doručené len oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia žalovaného v danom spore (č. I. 58 spisu). Žalovaný až dňa 02. 05. 2019 (po vytýčení termínu pojednávania na deň 23. 05. 2019) doručil súdu vyjadrenie k žalobe, obsahom ktorého bola aj vzájomná žaloba, z ktorého dôvodu musel byť termín pojednávania odročený na neurčito s tým, že dňa 22. 05. 2019 doručil žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu súdu opravu zjavných chyby v písaní protinávruhu.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe, doručeným súdu dňa 02. 05. 2019, v spojení s opravou, doručenou súdu dňa 22. 05. 2019, uviedol, že nepopiera zrušenie podielového spoluvlastníctva k spoločnej veci, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/69/2014-72 zo dňa 13. 06. 2014, právoplatným dňa 17. 07. 2014, zaniklo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - strán sporu, že veci nadobudnuté za trvania manželstva neboli v lehote 3 rokov od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva vyporiadané dohodou, a ani jeden z bývalých manželov nevyvolal takýto spor na súde prvej inštancie, že strany sporu pred podaním žaloby komunikovali prostredníctvom splnomocnených právnych zástupcov, avšak nedosiahli konsenzus, a že súhlasí so všeobecnou hodnotu spoločnej veci vo výške určenej žalobkyňou na sumu 70 000,00 Eur, ktorá skutočnosť vyplýva z matematického výpočtu 35 000 Eur za polovičný podiel na spoločnej veci. Žalovaný ďalej žiadal, aby súd prvej inštancie vyporiadal spoluvlastníctvo v širšom zmysle, nakoľko žalovaný zhodnotil spoločnú vec a pri hospodárení so spoločnou vecou vynaložil vlastné finančné prostriedky nad rámec spoluvlastníckeho podielu, čo odôvodnil tým, že strany sporu za trvania manželstva uzatvorili dňa 21. 12. 2012 zmluvu o poskytnutí úveru so spol. ČSOB, a.s. Bratislava, registračné č. 262295, ktorou získali finančné prostriedky vo výške 33 000,00 Eur, ktoré boli použité výlučne na výstavbu vyporiadavanej nehnuteľnosti. Splatnosť mesačných splátok vo výške 197,14 Eur nastúpila dňa 20. 01. 2013. Mesačné splátky uvedenej úverovej zmluvy po rozvode manželstva znáša v plnom rozsahu žalovaný napriek skutočnosti, že žalobkyňa je spoludlžníkom predmetnej úverovej zmluvy. Výška mesačnej splátky predstavovala do 31. 12. 2017 sumu 187,18 Eur, od 01. 01. 2018 sumu 173,00 Eur. Žalovaný po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov hradil z vlastných prostriedkov spoločný záväzok, a to splátky predmetného úveru, čo do dnešného dňa predstavuje sumu vo výške 12 172,38 Eur. V priebehu roka 2016 investoval

žalovaný do rodinného domu za účelom dokončenia rozostavanej stavby vlastné finančné prostriedky vo výške 20 000,00 Eur. V priebehu roka 2017 investoval žalovaný do rodinného domu požičané finančné prostriedky vo výške 30 000,00 Eur za účelom úplného dokončenia spoločnej veci, predovšetkým na dokončenie nadzemného podlažia vyporiadavanej nehnuteľnosti a tým aj zhodnotenie spoločnej veci. Uvedené prostriedky mu požičal jeho brat H. J.. Žalovaný za žalobkyňu z vlastných prostriedkov uhradil povinnosť v rozsahu 6 086,19 Eur titulom plnenia povinnosti záložnému veriteľovi nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu a investície vo výške 25 000,00 Eur titulom zhodnotenia spoločnej veci. Žalovaný preto žiadal, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k spoločnej veci a jej vyporiadanie nariadil prikázaním spoločnej veci do výlučného vlastníctva žalovaného v podiele 1/1 oproti povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyňu vyporiadavací podiel vo výške 35 000,00 Eur a zároveň zaviazal žalobkyňu k povinnosti zaplatiť žalovanému sumu 21 086,00 Eur titulom širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva (t. j. titulom udržania a zhodnotenia spoločnej veci) a zaviazal protistranu k povinnosti nahradiť trovy konania. Žalovaný k podaniu, doručenému súdu dňa 02. 05. 2019 pripojil listinné dôkazy, a to oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 09. 08. 2018, vyjadrenie žalovaného k návrhu zo dňa 27. 09. 2018, návrh dohody o vyporiadaní zo dňa 12. 12. 2018, odpoveď na výzvu na predloženie konkrétneho návrhu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v širšom zmysle zo dňa 27. 09. 2018, vyjadrenie žalovaného k návrhu dohody o vyporiadaní zo dňa 17. 12. 2018, zmluvu o poskytnutí úveru, reg. č. 262295, zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a tiež navrhol v konaní vypočuť svedka - svojho brata H. J..

4. Žalobkyňa doručila súdu dňa 02. 06. 2019 vyjadrenie v nadväznosti na uznesenie tunajšieho súdu č. k. 19C/97/2018-142 zo dňa 13. 05. 2019, ktorým ju súd vyzval na vyjadrenie sa k vzájomnej žalobe žalovaného, v ktorom uviedla, že s návrhom žalovaného nesúhlasí, pričom trvá na svojom žalobnom návrhu. Podľa žalobkyne je nesporné, že obe strany sporu majú záujem na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti s tým, že spornou ostáva výška primeranej náhrady za odstúpenie podielu, ako aj nárok žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 31 086,00 Eur. Tvrdenia žalovaného o investícií nemalých finančných prostriedkov do spoločnej nehnuteľnosti nie sú žiadnym spôsobom podložené, nakoľko žalovaný nepreukázal, akým spôsobom a v akom rozsahu investoval finančné prostriedky do predmetnej nehnuteľnosti. Žalobkyňa tak namieta výšku sumy, ktorú mal žalovaný titulom udržania a zhodnotenia spoločnej veci vynaložiť. Zároveň zastáva názor, že nemožno od nej spravodlivo žiadať, aby žalovanému uhradila to, čo vynaložil na zhodnotenie nehnuteľnosti, ktorá by pripadla do výlučného vlastníctva žalovaného, a ktorú tak žalovaný po rozvedení manželstva so žalobkyňou zhodnocoval a udržiaval pre svoje potreby. Podľa názoru žalobkyne ostáva spornou aj celková hodnota nehnuteľnosti, a preto žalobkyňa žiada, aby bolo vo veci vykonané znalecké dokazovanie znalcom z príslušného odboru, ktorý stanoví hodnotu nehnuteľnosti, ako aj hodnotu, o ktorú bola nehnuteľnosť zhodnotená žalovaným.

5. V nadväznosti na uznesenie tunajšieho súdu č. k. 19C/97/2018-166 zo dňa 10. 06. 2019 doručil žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu dňa 18. 07. 2019 súdu vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne, v ktorom uviedol, že zotrváva na protinávru, ktorým sa domáha širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva k spoločnej veci. Podľa žalovaného, žalobkyňa svoju procesnú obranu, spočívajúcu v popretí skutkových tvrdení žalovaného, že po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov sám z vlastných prostriedkov hradil pohľadávky záložného veriteľa, nijakým dôkazným prostriedkom nepodporuje a ani nepreukázala, že by prináležiaci podiel na spoločnom záväzku plnila sama. Podľa žalovaného nie je sporné, že strany sporu za trvania manželstva nadobudli spoločný záväzok predstavujúci úver vo výške 33 000,00 Eur od ČSOB, a.s. titulom zmluvy o poskytnutí úveru, registračné č. 262295, a že táto suma bola použitá výlučne na obstaranie spoločnej veci, ktorá je predmetom vyporiadania a že ak by si dlžník neplnil svoje povinnosti voči veriteľovi, veriteľ by vyhlásil predčasnú platnosť úveru, resp. by realizoval svoje záložné právo k vyporiadavanej veci. Žalovaný ďalej poukázal na to, že musel vynaložiť vlastné prostriedky na dokončenie spoločného rodinného domu z dôvodu potreby vytvoriť vhodné prostredie na výchovu a výživu mal. syna Andreja a dcéry Veroniky, študentky denného štúdia na vysokej škole, pochádzajúcich z rozvedeného manželstva, ktorí po rozvedení strán sporu ostali bývať so žalovaným v rozostavanej nehnuteľnosti. Žalobkyňa nemala vytvorenú žiadnu prekážku na to, aby sa vrátila do spoločnej nehnuteľnosti, bývala v nej, nakoľko stavebnotechnické usporiadanie rodinného domu pri vynaložení minimálnych investícií by takýto postup umožňoval. Na podporu svojich skutkových tvrdení žalovaný žiadal pripojiť spis Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 31P/69/2014, kde podľa neho z výsluchov strán sporu vyplývajú skutkové okolnosti dôležité pre rozhodovanie v predmetnom spore.

6. V nadväznosti na uznesenie tunajšieho súdu č. k. 19C/97/2018-188 zo dňa 29. 07. 2019 žalobkyňa vo vyjadrení, doručenom súdu prostredníctvom právneho zástupcu súdu dňa 13. 08. 2019, poukázala na to, že dôkazné bremeno ohľadom plnenia žalovaného v sume vo výške 6 086,19 Eur voči záložnému veriteľovi zaťažuje žalovaného s tým, že žalovaný svojou obranou nepreukázal, či skutočne všetky splátky úveru po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov hradil on sám a ani to, v akej výške tieto skutočne uhradil. Žalovaný tiež doposiaľ žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, akým spôsobom a v akom rozsahu investoval finančné prostriedky do vyporiadavanej nehnuteľnosti. Takýmto relevantným dôkazom nie je ani výsluch svedka H. J.. Tvrdenia žalovaného, že postoj žalobkyne potvrdzuje jej skutočný nezáujem o spoločnú vec, domácnosť a deti pochádzajúce z rozvedeného manželstva, považuje žalobkyňa vo vzťahu k prejednávanej veci za irelevantné a účelové s tým, že práve naopak s ohľadom na svoje deti, ktoré ostali bývať vo vyporiadavanej nehnuteľnosti, požaduje náhradu za odstúpenie spoluvlastníckeho podielu vo výške 35 000,00 Eur, aj keď hodnota jej spoluvlastníckeho podielu na predmetnej nehnuteľnosti je nepochybne vyššia. Preto návrh na pripojenie spisu vedeného Okresným súdom Banská Bystrica pod sp. zn. 31P/69/2014, predmetom ktorého bol rozvod a úprava práv a povinností k maloletému dieťaťu, považuje žalobkyňa za neopodstatnený.

7. Dňa 29. 11. 2019 bolo súdu doručené podanie žalovaného, v ktorom žalovaný žiadal, aby súd pripustil zmenu žaloby, a to nasledovne: „ I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu za ustupujúci spoluvlastnícky podiel k rodinnému domu a náhradu splátok úveru voči ČSOB, a.s. Bratislava zaplateného žalovaným, vo výške 28.411,28 € v lehote do 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku. II. Súd prikazuje žalobcovi L. J. zostatok záväzku zo Zmluvy o poskytnutí úveru spol. ČSOB, a.s. Bratislava, registračné č. 262295, v sume 25.283,79 €. III. Žalobkyňa je povinná na vyrovnanie podielu titulom zostatku záväzku zo Zmluvy o poskytnutí úveru spol. ČSOB, a.s. Bratislava, registračné č. 262295 vyplatiť žalobcovi sumu 12 642 €, do 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku. IV. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému sumu 1 855,38 € titulom vlastných investícií na zhodnotenie spoločnej veci v lehote 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku“ s odôvodnením, že suma 6 588,72 Eur predstavuje polovičný podiel na zaplatených mesačných splátkach spoločného vyporiadavaného úveru za obdobie do 23. 10. 2019, keď v návrhu doručenom protistrane dňa 28. 10. 2019 si uplatnil započítanie ďalších zaplatených mesačných splátok spoločného úveru za obdobie od 01. 05. 2019 do 23. 10. 2019 v celkovej výške 1 005,06 Eur, ktoré uhradil výlučne on, suma 12 641,90 Eur predstavuje polovičný podiel na zostatku spoločného vyporiadavaného záväzku úveru (25 283,79 Eur/2), ktorý žalobca žiadal, aby súd prikázal do jeho výlučného vlastníctva, nakoľko po zániku BSM sa stala každá sporová strana veriteľovým spoludlžníkom s rovnakým podielom na spoločnom záväzku, a suma 1 855,38 Eur predstavuje polovičný podiel na investíciách vynaložených na dokončenie a zhodnotenie spoločnej veci (3 710,76 Eur/2), keď žalovaný ustupuje z pôvodne uplatnenej výšky vlastných investícií do spoločnej veci.

8. Tunajší súd uznesením č. k. 19C/97/2018 - 257 zo dňa 03. 12. 2019 v zmysle § 163 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na základe zhodného návrhu strán sporu prerušil konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 12. 2019. Následne uznesením č. k. 19C/97/2018 - 276 zo dňa 02. 06. 2020, právoplatným dňa 04. 06. 2020, rozhodol na návrh žalovaného o pokračovaní v prerušenom konaní.

9. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie, na ktorom sa v prvom rade vysporiadal s podaním žalovaného, doručeným súdu dňa 29. 11. 2019, keď konštatoval, že návrh na zmenu žaloby v rozsahu prvého výroku nie je podľa obsahu s poukazom na § 140 ods. 3 CSP zmenou žaloby. Žaloba o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam je typický prípad žaloby tzv. iudicium duplex a navyše žalobu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podávala žalobkyňa, takže žalovaný v tomto smere ani nemôže podávať návrh na zmenu žaloby. Vo výrokoch II. a III. sa podľa názoru súdu jedná o zmenu žaloby, keďže ide o návrh žalovaného, ktorým rozširuje uplatnené právo a podanie vo výroku IV. je späťvzatím žaloby v časti, keďže žalovaný si titulom širšieho vyporiadania z dôvodu udržania a zhodnotenia spoločnej veci uplatňoval sumu 21 086,00 Eur a podľa toho podania si uplatňuje už len sumu 1 855,38 Eur, t.j. žalovaný obmedzil svoj žalobný návrh uplatnený vo vzájomnej žalobe a požaduje o sumu 19 230,62 Eur menej.

10. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

11. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatíu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

12. Žalobca, ktorý podal žalobu, má právo s ňou disponovať, t.j. môže ju za konania vziať aj späť, či už celkom, alebo len sčasti. Keďže v danom prípade podľa obsahu podania žalovaného doručeného súdu dňa 29. 11. 2019 došlo k čiastočnému späťvzatíu vzájomnej žaloby v časti o zaplatenie sumy 19 230,62 Eur ešte pred predbežným prejednaním sporu, resp. pred otvorením pojednávania, súhlas žalobcu s čiastočným späťvzatím vzájomnej žaloby sa v zmysle ust. § 146 ods. 1 CSP nevyžadoval. Na základe uvedeného súd konanie v uvedenej časti v zmysle ust. § 145 ods. 2 CSP zastavil (I. výrok).

13. Uznesením, vyhláseným na pojednávaní, konanom dňa 06. 08. 2020, súd nepripustil zmenu vzájomnej žaloby rozšírením uplatneného práva návrhom žalovaného, doručeným súdu dňa 29. 11. 2019, v nasledovnej časti: „II. Súd prikazuje žalobcovi L. J. zostatok záväzku zo Zmluvy o poskytnutí úveru spol. ČSOB, a.s. Bratislava, registračné č. 262295, v sume 25 283,79 €. III. Žalobkyňa je povinná na vyrovnanie podielu titulom zostatku záväzku zo Zmluvy o poskytnutí úveru spol. ČSOB, a.s. Bratislava, registračné č. 262295 vyplatiť žalobcovi sumu 12 642 € do 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku“, a to s poukazom na § 143 ods. 1 CSP, nakoľko výsledky doterajšieho konania nemôžu byť podkladom na konanie o zmenenej vzájomnej žalobe. Navyše v prejednáwanej veci o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a o vzájomnej žalobe z dôvodu širšieho vyporiadania nie je ani dôvodné rozhodovať o ďalšom osude úveru, poskytnutého stranám sporu ČSOB, a. s. v roku 2012 (v čase trvania ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov), nakoľko v danom prípade by išlo o hmotnoprávny úkon strán sporu vo vzťahu k tretiemu subjektu, na ktorý je potrebný súhlas ČSOB, a. s. ako veriteľa (prevzatie dlhu podľa § 531 Občianskeho zákonníka), t. j. ide o hmotnoprávny vzťah medzi dotknutými účastníkmi, do ktorého nie je súd oprávnený vstupovať. Súd predmetné uznesenie nevyhotovoval písomne, nakoľko bolo verejne vyhlásené na pojednávaní za prítomnosti oboch strán sporu, nebolo proti nemu prípustné odvolanie, nebolo to potrebné ani pre vedenie konania a ani sa ním stranám sporu v konaní neukladala nejaká povinnosť.

14. V podaní, doručenom súdu dňa 29. 11. 2019, žalovaný uviedol, že v návrhu, doručenom protistrane dňa 28. 10. 2019, si uplatnil započítanie ďalších zaplatených splátok spoločného úveru za obdobie od 01. 05. 2019 do 23. 10. 2019. Súd pre úplnosť veci poznamenáva, že návrh na zmenu vzájomnej žaloby (§ 140 ods. 1 CSP), ktorým by žalovaný, zastúpený právnym zástupcom, v tomto smere rozšíril uplatnené právo, súdu doručený nebol, preto súd sa uvedeným tvrdením žalovaného nezaoberal, keď zmena vzájomnej žaloby je výlučne dispozitívnym úkonom žalovaného a je prejavom jeho slobody v dispozícii s konaním a predmetom konania.

15. V rámci úvodného prednesu na pojednávaní právny zástupca žalobcu uviedol, že sa pridrižava doterajších písomných ako aj ústnych vyjadrení. Žiada, aby súd na predložený znalecký posudok prihliadol, nakoľko cenu nehnuteľnosti v súvislosti s vyčíslením podielu za odstúpenie spoluvlastníckeho podielu považuje za smerodajnú a má za to, že tento dôkaz bol predložený včas, nakoľko doteraz v tejto veci nebolo otvorené pojednávanie a prebiehali zatiaľ len mimosúdne rokovania a potreba predložiť znalecký posudok vyplynula z týchto mimosúdnych rokovaní. Nestotožňuje sa s tým, že cena nehnuteľností je nesporná, nakoľko od začiatku uvádzal, že je potrebné určiť cenu nehnuteľností. Navrhoval aj odborné posúdenie zo strany realitných kancelárií, s čím v tom čase protistrana nesúhlasila. Rovnako pred prvým pojednávaním predniesol návrh, že bude požadovať vykonanie znaleckého posudku. Čo sa týka zaplatenia sumy 1 855,38 Eur, táto suma nebola zo strany žalovaného žiadnym relevantným spôsobom preukázaná. Tiež poukazuje na to, že pri zhodnotení nehnuteľností sa neprihliada na celkovú vynaloženú čiastku, ale na to, o čo sa nehnuteľnosť zhodnotila.

16. Právny zástupca žalovaného v rámci úvodného prednesu na pojednávaní uviedol, že vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo interpretované na tomto pojednávaní, ktorým sa rozhodlo o ich podaní o zmene návrhu, resp. protinávrhu, vyjadruje nesúhlas. Má za to, že finančné prostriedky, ktoré vynaložil žalovaný titulom úhrady splátky hypotekárneho úveru, ktorý bol použitý výlučne na nadobudnutie vyporiadavanej nehnuteľnosti by mal byť predmetom aj tohto vyporiadania, hoci im je jasné od začiatku, že sa jedná o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, a nie bezpodielového spoluvlastníctva. Bolo preukázané a

nebolo rozporované protistranou, že suma, ktorá bola získaná predmetným hypotekárnym úverom bola použitá výlučne na nadobudnutie a vybudovanie vyporiadavanej nehnuteľnosti. Vo vzťahu k prikázaniu, komu prináleží zostatok úveru, došlo ku konsenzu strán sporu s tým, že žalobkyňa v poslednom svojom podaní vyjadrila súhlas a nerozporovala, že je povinná podieľať sa polovičným zostatkom na uvedenej sume, ktorá bude preukázaná súdu relevantným spôsobom. Je pripravený predložiť výpis z účtu, kde je preukázaný zostatok predmetného hypotekárneho úveru k 31. 07. 2020 vo výške 24 260,40 Eur. Vo vzťahu k hodnote vyporiadavanej nehnuteľnosti zotrváva na všetkých svojich písomných vyjadreniach. Od samého začiatku nerozporoval cenu vyporiadavanej nehnuteľnosti, tá bola stanovená výlučne žalobkyňou v žalobe a následne v písomnom podaní označenom ako oprava zjavných chýb v písaní. Vo vzťahu k predloženému znaleckému posudku žiada, aby súd aplikoval čl. 8, 16, 17 CSP, § 149 a § 153 CSP. Vo vzťahu k investíciám, ktoré boli vynaložené na nehnuteľnosť výlučne zo strany žalovaného, žiada vypočítať žalovaného a navrhuje ho vypočítať preto, že dnešného konania sa nemohol zúčastniť navrhnutý svedok. Na základe toho žiada, aby súd pripustil vykonanie tohto dôkazu, kde aspoň žalovaného vypočítuje ku skutočnostiam, ktoré môžu objasniť skutkové tvrdenia uvedené v protinávruhu.

17. Právny zástupca žalobkyne reagoval, že v žiadnom písomnom podaní neuvádzal konkrétnu sumu, ktorú považuje za hodnotu danej nehnuteľnosti. V žalobe vychádzal predovšetkým z toho, že v nehnuteľnosti bývajú deti strán sporu a tým pádom výška odstupujúceho podielu bola určená odhadom. Nakoľko však protistrana prišla s protinávruhom, na túto procesnú situáciu musel reagovať tak, že treba ustáliť výšku nehnuteľnosti tak, aby podiel žalobkyne bol spravodlivý a zodpovedal hodnote nehnuteľnosti. Právny zástupca žalovaného v reakcii na vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa stanovila hodnotu vyporiadavanej nehnuteľnosti, ktorá síce exaktne a explicitne z textu žaloby nevyplývala, ale vyplývala zo samotného petitu, ktorý je tam uvedený. Je to jednoduchá matematika, 35×2 . Poukázal tiež na konanie žalobkyne, kde pôvodná žaloba bola na sumu 45 tisíc a následne sa upravovala, znižovala na hodnotu 35 tisíc. Žalovaný hodnotu, ktorú si stanovila žalobkyňa, nepoprel a žiadal, aby súd predložený znalecký posudok v tomto spore nepripustil ako dôkaz.

18. Právny zástupca žalobkyne v rámci vyjadrenia sa k dokazovaniu, k právnej stránke veci a v rámci prednesenia záverečného návrhu uviedol, že zotrváva na podanej žalobe aj s prihliadnutím na písomné a ústne vyjadrenia. Má za to, že záujem strán sporu na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je nesporný, kedy strany sporu sú bývalí manželia, ktorí sa rozviedli a teda spoluzitelia v spoločnej nehnuteľnosti neprichádza do úvahy. Preto nesúhlasí ani s prípadným návrhom protistrany vyporiadať nehnuteľnosť tak, že sa rozdelí na dve samostatné bytové jednotky a tiež tento návrh považuje za nemožný z dôvodu stavebnotechnického riešenia danej nehnuteľnosti. Za odstúpenie spoluvlastníckeho podielu žiada, aby bola žalobkyňi priznaná primeraná finančná náhrada ako odstupujúcemu spoluvlastníkovi, a to vo výške, ktorá zodpovedá aktuálnej cene nehnuteľnosti, nakoľko pre určenie tejto náhrady je smerodajná aktuálna všeobecná hodnota nehnuteľnosti v čase rozhodovania súdu. Na podporu jeho argumentov preto v konaní pripájal aj znalecký posudok. Vo vzťahu k nároku žalovaného na zaplatenie investícií, vložených do nehnuteľnosti, tieto neboli doposiaľ žiadnym spôsobom preukázané, nie je zrejmé ani preukázané aká výška ani aké stavebné úpravy boli vykonávané v akom rozsahu, či tieto boli potrebné alebo nie, rovnako poukazuje na to, že pokiaľ boli nejaké úpravy nehnuteľnosti vykonané, tieto boli bez vedomia a súhlasu žalobkyne ako podielového spoluvlastníka nehnuteľnosti. Preto žiada súd, aby podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania.

19. Právny zástupca žalovaného v rámci vyjadrenia sa k dokazovaniu, k právnej stránke veci a v rámci prednesenia záverečného návrhu uviedol, že v danom prípade je vo vzťahu k podaniu žalobkyne, ktoré bolo súdu doručené v piatok, a ktoré prevzal následne dňa 04. 08. 2020 pri osobnom nahliadnutí do súdneho spisu potrebné aplikovať koncentračnú zásadu vzhľadom k tomu, že strany sporu boli o tom plne poučené. Žiada preto, aby súd uvedený dôkaz nepripustil a prikázal povinnosť vyplatiť vyporiadavací podiel iba v sume 35 000,00 Eur a žalovaný, aby bol k tejto povinnosti zaviazaný v lehote 6 mesiacov z dôvodu, aby strany sporu v uvedenej lehote mohli osobne vyrokovať s bankou vykonanie všetkých úkonov smerujúcich k prevzatíu zostatku úveru výlučne osobou žalovaného oproti povinnosti podieľať sa polovičnou hodnotou na tomto zostatku zo strany žalobkyne. Má za to, že táto lehota by bola postačujúca, aby strany sporu si vedeli dať do poriadku tento záväzok, ktorý je preukázateľne spojený s predmetnom vyporiadaní. Žalovaným uplatnený nárok vo vzájomnej žalobe na znášanie polovičnej časti vyplatených splátok hypotekárneho úveru žalovaným aj za osobu žalobkyne je právnym titulom, ktorý mal byť zohľadnený a ktorý mal byť súčasťou predmetného sporového konania. Jedná sa

o náklady, ktoré boli vynaložené v súvislosti s obstaraním predmetnej nehnuteľnosti, teda predmetu sporu. V prípade, ak súd neprijme právnu argumentáciu k uvedenej skutočnosti, žalovaný bude musieť podať nový návrh, ak nedôjde k mimosúdnej dohode. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na vynaloženie vlastných finančných prostriedkov na zhodnotenie nehnuteľnosti, tie boli predovšetkým z titulu dostavby a dokončenia rozostavanej stavby tak ako je to uvedené v písomnom podaní zo dňa 29. 04. 2019. V čase, kedy došlo k rozvodu manželstva a kedy zaniklo bezpodielové spoluvlastníctva manželov, t. j. k 17. 07. 2014, predmetný rodinný dom nebol úplne dokončený. Nebolo dokončené podkrovie, neboli tam vytvorené miestnosti, ktoré mali byť určené na bývanie deťom. Na dokončenie týchto podkrovných priestorov sa nevyžadoval súhlas žalobkyne vzhľadom k tomu, že sa jednalo iba o realizáciu stavebného povolenia v zmysle projektovej dokumentácie, ktorá bola súčasťou tohto konania. Nejednalo sa o ďalšie investície za účelom zhodnocovania, ale iba za účelom dokončenia rozostaveného rodinného domu, ktoré strany sporu spolu s maloletým dieťaťom obývali. V prípade, ak by podkrovie nebolo dokončené, nehnuteľnosť by zďaleka nemala takúto hodnotu, práve naopak, strácala by na svojej hodnote, ak by podkrovie nebolo zateplené a nebolo by tam vyvedené kúrenie. Uplatnené náklady vo výške 1 855,38 Eur sú minimálne náklady, ktoré boli spojené s dokončením podkrovia, v ktorom následne bývali maloleté deti. Pokiaľ by žalobkyňa ako legitímna spoluvlastníčka predmetnej nehnuteľnosti uplatňovala nielen práva, ale aj povinnosti vyplývajúce z vlastníckeho pomeru k spoločnej veci, o tomto stave bola uzrozumená, neprejavila však ani minimálny záujem zdieľať akékoľvek náklady, ktoré sú nevyhnutné na udržanie nehnuteľnosti, nie na jej zhodnotenie vlastnými nákladmi. To vyplýva aj zo samotného jej správania k povinnosti splácať hypotekárny úver, ktorý bol stranami sporu obstaraný za trvania manželstva výlučne za účelom nadobudnutia vyporiadavanej nehnuteľnosti, teda jej postavenia. Žiadal preto, aby súd vyhovel uvedenej časti protinávrhu, pretože sa jedná o minimálne náklady, žalobkyňa nerozporela skutočnosti uvedené v protinávrhu, že uvedené finančné prostriedky vo výrazne vyššom objeme boli použité na dostavbu rodinného domu, podkrovia. Žiadal teda súd, aby v zmysle záverečného návrhu rozhodol spravodlivo.

20. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, a to rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 31P/69/2014-72 zo dňa 13. 06. 2014 (č. I. 11 súdneho spisu), informatívnym výpisom z listu vlastníctva č. 903 pre k. ú. Riečka (č. I. 14 súdneho spisu), oznámením o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 09. 08. 2018 (č. I. 94 súdneho spisu), vyjadrením žalovaného k návrhu zo dňa 27. 09. 2018 (č. I. 96 súdneho spisu), návrhom dohody o vyporiadaní zo dňa 12. 12. 2018 (č. I. 98 súdneho spisu), odpoveďou na výzvu na predloženie konkrétneho návrhu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v širšom zmysle zo dňa 27. 09. 2018 (č. I. 99 súdneho spisu), vyjadrením k návrhu dohody o vyporiadaní zo dňa 17. 12. 2018 (č. I. 101 súdneho spisu), zmluvou o poskytnutí úveru, reg. č. 262295 zo dňa 21. 12. 2012 (č. I. 103 súdneho spisu), zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti zo dňa 21. 12. 2012 (č. I. 109 súdneho spisu), pohybmi na účte žalovaného ČSOB, a.s. (č. I. 211 súdneho spisu), potvrdením ČSOB, a.s. (č. I. 213 súdneho spisu), fotodokumentáciou (č. I. 224 súdneho spisu), žiadosťou o zaujatie stanoviska zo dňa 28. 10. 2019 (č. I. 230, 240 súdneho spisu), vyjadrením k žiadosti o zaujatie stanoviska zo dňa 18. 11. 2019 (č. I. 231, 241 súdneho spisu), potvrdením o zrealizovaní transakcie dňa 21. 03. 2014, 04. 02. 2014, 21. 02. 2014, 16. 04. 2014 (č. I. 233 a nasl. súdneho spisu). Súd ďalej vykonal dokazovanie listinami, a to oboznámením obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 31P/69/2014, oboznámením obsahu listín, ktoré si súd zabezpečil z verejných registrov postupom podľa § 185 ods. 2, 3 CSP, a to oboznámením obsahu výpisu z LV č. XXX pre katastrálne územie S., obsahu výpisu z LV č. XXX pre katastrálne územie S., a informatívnej kópie z katastrálnej mapy, pričom z predmetných listinných dôkazov, ako aj z obsahu celého spisového materiálu a z prednesov právnych zástupcov strán sporu zistil nasledovný skutkový stav veci.

21. Zo spisu tunajšieho súdu, vedeného pod sp. zn. 31P/69/2014, vyplýva, že strany sporu sú bývalými manželmi, manželstvo uzavreli dňa 15. 02. 1992 v Banskej Bystrici. Ich manželstvo zaniklo rozvodom na základe rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 31P/69/2014-72 zo dňa 13. 06. 2014, ktorý vo výroku I., ktorým súd manželstvo strán sporu rozviedol, nadobudol právoplatnosť dňa 17. 07. 2014. Z manželstva strán sporu pochádzajú dve deti, v tom čase plnoletá dcéra a mal. syn, ktorý bol na čas po rozvode manželstva zverený do osobnej starostlivosti otca. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že spis tunajšieho súdu, vedený pod sp. zn. 31P/69/2014, pripojil k danému spisu, avšak nie za účelom skúmania a preukazovania dôvodov rozvratu manželstva a následného rozvodu strán sporu, ktoré skutočnosti sú z hľadiska daného sporu irelevantné, ale za účelom zisťovania procesných podmienok konania.

22. Podľa informatívneho výpisu z LV č. XXX pre katastrálne územie S., obec S., okres T. T., vyhotovenom ku dňu 05. 08. 2020, sú strany sporu vedené ako bezpodieloví spoluvlastníci stavby - rodinný dom so súpisným číslom XX, t.j. v podiele 1/1, titulom stavebného povolenia č. 98/03742/8KB, 99/00378/8KB, ev. č. 9/99 z 08. 02. 1999, rozhodnutia č. 2002/00805/8KB, ev. č. 57/2002 z 27. 02. 2002 -52/2002 a rozhodnutia o určení čísla súpisného č. X/XXXX z 15. 01. 2004-26/2004, s tým, že predmetná stavba je postavená na CKN parcele číslo 306/7. Podľa informatívneho výpisu z LV č. 686 pre katastrálne územie S., obec S., okres T. T., vyhotovenom ku dňu 05. 08. 2020, je žalovaný výlučným vlastníkom pozemkov, a to CKN parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X I. XXX/X, ktoré sa podľa informatívnej kópie z katastrálnej mapy nachádzajú pod a pri rodinnom dome so súp. č. XX, a slúžia ako dvor a záhrada k tomuto rodinnému domu.

23. Z predloženej písomnej komunikácie medzi stranami sporu (z oznámenia o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 09. 08. 2018, vyjadrenia žalovaného k návrhu zo dňa 27. 09. 2018, návrhu dohody o vyporiadaní zo dňa 12. 12. 2018, odpovede na výzvu na predloženie konkrétneho návrhu na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v širšom zmysle zo dňa 27. 09. 2018, vyjadrenia žalovaného k návrhu dohody o vyporiadaní zo dňa 17. 12. 2018, zo žiadosti o zaujatie stanoviska zo dňa 28. 10. 2019, vyjadrenia k žiadosti o zaujatie stanoviska zo dňa 18. 11. 2019) vyplýva, že strany sporu sa pokúšali zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo mimosúdne, avšak toto nebolo úspešné.

24. Zo zmluvy o poskytnutí úveru, reg. č. 262295, uzatvorenej medzi stranami sporu ako dlžníkmi a ČSOB, a.s. ako bankou dňa 21. 12. 2012, vyplýva, že banka sa zaviazala poskytnúť stranám sporu úver vo výške 33 000,00 Eur na účel splatenia iného skôr poskytnutého úveru a rekonštrukciu nehnuteľnosti - rodinného domu so súp. č. XX, na parc. č. XXX/X, zapísanom na LV č. XXX pre katastrálne územie S..

25. Zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, uzatvorenej medzi stranami sporu ako záložcami a ČSOB, a.s. ako záložným veriteľom dňa 21. 12. 2012, je zrejmé, že strany sporu na zabezpečenie úveru titulom zmluvy o poskytnutí úveru, reg. č. 262295, dali do zálohu záložnému veriteľovi okrem iného aj rodinný dom so súp. č. 91.

26. Z pohybov na účte žalovaného v ČSOB, a.s. za obdobie od 20. 01. 2017 do 23. 04. 2019 a z potvrdenia ČSOB, a. s. zo dňa 22. 05. 2019 vyplýva, že z účtu žalovaného boli pravidelne platené splátky úveru a že od 01. 08. 2014 do 30. 05. 2019 bola zaplatená suma úveru reg. č. 262295 v celkovej výške 10 200,37 Eur, z toho v období od 01. 05. 2016 do 01. 05. 2019 bola zaplatená suma 6 151,96 Eur.

27. Z potvrdení o zrealizovaní transakcie dňa 21. 03. 2014, 04. 02. 2014, 21. 02. 2014, 16. 04. 2014 vyplýva, že žalobkyňa posielala v uvedených dňoch žalovanému sumu po 155,41 Eur, ktorá podľa informácie pre príjemcu predstavovala splátku polovice hypotéky, poisťky za dom, poisťky deti a poisťky žalobkyne.

28. Podľa § 136 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

29. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

30. Podľa § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. O hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd. Ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o zmene rozhodol súd.

31. Podľa § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná.

32. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vypořádanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie vecí dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

33. Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

34. Podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vypořádaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vypořádané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vypořádali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastník používa. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerané o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

35. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

36. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

37. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

38. Podľa § 137 písm. a, b) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

39. Podľa § 147 ods. 1, 3 CSP žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou. Na vzájomnú žalobu sa primerane použijú ustanovenia o žalobe.

40. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky

41. Podľa § 153 ods. 1, 2 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

42. Medzi stranami nebolo sporné, že rodinný dom so súp. č. XX v katastrálnom území S. nadobudli počas trvania manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Manželstvo strán sporu zaniklo rozvodom dňa 17. 07. 2014 a týmto dňom zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Z dôvodov právnej istoty a bezpečnosti občianskoprávnych vzťahov zákon ustanovil trojročnú lehotu, v ktorej strany sporu môžu predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov po jeho zániku vypořádať dohodou, alebo podať návrh na súd. Ak táto lehota márne uplynie, nastanú zákonné účinky vypořádania uvedené v ustanovení § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ktoré bránia trvaníu nevypořádaného bezpodielového spoluvlastníctva po neobmedzenú dobu. Márne uplynutie trojročnej lehoty zakladá nevyvrátiteľnú právnu domnienku, čo sa týka nehnuteľných vecí, že k týmto sa zakladá podielové spoluvlastníctvo bývalých manželov s rovnosťou podielov. V súdnej veci mal súd preukázané, že v prípade predmetnej nehnuteľnosti nastala táto zákonná nevyvrátiteľná právna domnienka v tom ohľade, že márnym uplynutím trojročnej lehoty od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré do

troch rokov od jeho zániku nebolo vyporiadané ani dohodou strán sporu, ani na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku rozhodnutím súdu, keď tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporné, pripadol dotknutý rodinný dom do podielového spoluvlastníctva obidvoch bývalých manželov, každému v rovnakom pomere, t.j. v 1 -ici z celku.

43. S poukazom na právo každého spoluvlastníka obrátiť sa kedykoľvek na súd s návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vyplývajúceho zo zásady, že nikto nesmie byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, sa súd sa v prvom rade zaoberal žalobným návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Podielové spoluvlastníctvo možno zrušiť dohodou spoluvlastníkov alebo rozhodnutím súdu s tým, že zákon vychádzajúc zo zmluvnej voľnosti spoluvlastníckeho vzťahu preferuje dohodu spoluvlastníkov ako základný a prirodzený spôsob zrušenia spoluvlastníctva. Dohodu o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva možno uzatvoriť kedykoľvek počas trvania podielového spoluvlastníctva a práva na uzavretie dohody sa nemožno vopred vzdať ani ho nijak obmedziť. Zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu prichádza do úvahy v prípade, ak podieloví spoluvlastníci nedosiahnu dohodu o zrušení podielového spoluvlastníctva.

44. Z ustanovenia § 142 Občianskeho zákonníka vyplýva, že súd nemôže rozhodnúť o spôsobe vyporiadania svojvoľne, ale je viazaný nasledovným záväzným poradím. Ako prvý spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva prichádza do úvahy reálne rozdelenie veci s prihliadnutím na veľkosť podielov a na účelné využitie veci, ktorý spôsob však prichádza do úvahy iba tam, kde predmet spoluvlastníctva je reálne a zároveň aj funkčne deliteľný. Ak rozdelenie predmetu spoluvlastníctva nie je dobre možné, prichádza do úvahy prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu, pričom súd je povinný prihliadnuť na účelné využitie veci a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Tretí spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a to nariadenie predaja veci a rozdelenie výťažku, prichádza do úvahy len ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce.

45. V danom prípade nebolo sporné, že žalobkyňa a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi dotknutej nehnuteľnosti, súd mal teda výpisom z listu vlastníctva č. 903 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 31P/69/2014-72 zo dňa 13. 06. 2014 preukázanú vecnú legitimitáciu strán sporu. Keďže medzi stranami sporu nedošlo k dohode o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní, avšak vôľa strán sporu zrušiť podielové spoluvlastníctva sporná nebola, musel na návrh žalobkyne o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva rozhodnúť súd.

46. Súd zvážil možnosti zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom vychádzajúc z toho, že zvolený spôsob vyporiadania má viesť k vyriešeniu všetkých vzťahov, ktoré sa vytvorili medzi podielovými spoluvlastníkmi v súvislosti s existenciou spoluvlastníctva, dospel k záveru, že reálna deľba rodinného domu neprichádza do úvahy, i keď v podaní doručenom súdu dňa 18. 07. 2019 žalovaný pripustil aj možnosť reálnej deľby rodinného domu, keď uviedol, že stavebnotechnické usporiadanie rodinného domu pri vynaložení minimálnych investícií umožňuje v dome vytvoriť oddelenú domácnosť, avšak žalobkyňa s uvedeným tvrdením žalovaného nesúhlasila a žalovaný za účelom preukázania svojho tvrdenia nenavrhol vykonať žiadny dôkaz, pričom súd v rámci sporového konania nemôže vykonať iný ako sporovou stranou navrhnutý dôkaz, ak CSP neustanovuje inak (napr. § 185 ods. 2, 3 CSP, § 295 CSP). Súd tak túto alternatívu neposúdil ako vhodnú, pretože rozdelenie rodinného domu môže v danom prípade vzhľadom na konfliktné a napäté vzťahy spôsobiť medzi stranami sporu produkciu ďalších rozbrojov a sporov, a to susedských. Prednostným záujmom súdu bolo definitívne vyriešenie sporu a napätej situácie medzi sporovými stranami. Súd tiež zobral do úvahy aj tú skutočnosť, že žalobkyňa nie je vlastníkom pozemku pod rodinným domom ani príľahlých pozemkov. Nariadenie predaja veci a rozdelenie výťažku medzi strany sporu v danom prípade tiež neprichádzalo do úvahy z toho dôvodu, že v danom prípade o dotknutú nehnuteľnosť mal záujem žalovaný.

47. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že rozdelenie veci nie je dobre možné a preto prichádza do úvahy prikázanie nehnuteľnosti žalovanému za primeranú náhradu, čo bol aj s poukazom na vyjadrenia strán sporu primárny spôsob vyporiadania spoluvlastníctva, keďže žalovaný mal záujem na prikázaní nehnuteľnosti do jeho výlučného vlastníctva. Pri tomto spôsobe vyporiadania je potrebné prihliadať nielen na veľkosť podielov, ktoré sú v danom prípade rovnaké, ale aj na účelné využitie nehnuteľnosti

a na prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Pokiaľ ide o účelné využitie nehnuteľnosti, tak v konaní nebolo sporné, že žalovaný spolu s deťmi strán sporu aj naďalej po rozvoде manželstva so žalobkyňou užíva rodinný dom na bývanie.

48. Z uvedených dôvodov ako aj s poukazom na to, že nikto nesmie byť nútený, aby proti svojej vôli zotrval v podielovom spoluvlastníctve, súd zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnosti uvedenej vo II. výroku tohto rozhodnutia a zároveň ju s prihliadnutím na tú skutočnosť, že žalovaný o dotknutú nehnuteľnosť mal záujem, keď žalobkyňa takúto vôľu neprejavila, ako aj s prihliadnutím na účelné využitie nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného (III. výrok rozsudku), ktorého zaviazal zaplatiť žalobkyni primeranú náhradu za jej spoluvlastnícky podiel v sume 35 000,00 Eur (IV. výrok rozsudku) vychádzajúc s poukazom na § 186 ods. 2 CSP zo zhodných tvrdení strán sporu, nakoľko nemal dôvod pochybovať o ich pravdivosti, a podľa ktorých všeobecná hodnota nehnuteľnosti predstavuje sumu 70 000,00 Eur a teda 1 -ica z tejto sumy je 35 000,00 Eur.

49. Súd nesúhlasí s argumentáciou právneho zástupcu žalobkyne, že hodnota nehnuteľnosti bola medzi stranami sporná, keď žalobkyňa v žalobe v spojení s jej opravou navrhla prikázať nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalovaného, a to za odplatu za odstúpenie spoluvlastníckeho podielu v sume 35 000,00 Eur s tým, že pri určení výšky tejto odplaty vychádzala z cien obdobných nehnuteľností v danej lokalite (č. I. 39 rub súdneho spisu) a rovnako pri jej určení brala ohľad aj na svoje deti, ktoré zostali bývať vo vyporiadavanej nehnuteľnosti (č. I. 192 súdneho spisu). Keďže žalovaný v podaní, doručenom súdu dňa 02. 05. 2019, v spojení s opravou, doručenou súdu dňa 22. 05. 2019, uviedol, že súhlasí so všeobecnou hodnotu spoločnej veci vo výške určenej žalobkyňou na sumu 70 000,00 Eur, ktorá vyplýva z matematického výpočtu 35 000 Eur za polovičný podiel na spoločnej veci, súd, a to aj s poukazom na § 151 ods. 1 CSP považoval všeobecnú hodnotu rodinného domu medzi stranami za nespornú. Nová právna úprava v Civilnom sporovom poriadku už súdu ukladá povinnosť vychádzať zo zhodných tvrdení strán. Súd teda nebude dokazovať také skutočnosti, ktoré sa zakladajú na zhodnom tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Zmyslom je urýchliť a zhospodárniť konanie a v ďalšom priebehu konania sa zamerať len na vykonávanie dôkazov týkajúcich sa sporných skutočností. Z uvedeného dôvodu súd nenariadil znalecké dokazovanie ohľadom hodnoty predmetnej nehnuteľnosti, navrhnuté zo strany žalobkyne a rovnako s poukazom na § 186 ods. 2 CSP neprihliadol ani na zmenu v tvrdeniach o všeobecnej cene rodinného domu, t. j. o skutočnostiach, na ktorých sa strany zhodli, keď súd nemôže prihliadať na také tvrdenia strany v budúcnosti, ktorá sa bude snažiť z pôvodne nesporných tvrdení dodatočne účelovo urobiť sporné tvrdenia. Navyše zákonné ustanovenie § 207 CSP ustanovuje súdom nariadené znalecké dokazovanie iba pre prípady, keď rozhodnutie vo veci ako také závisí od posúdenia skutočností, na ktoré sú potrebné vedecké poznatky. Predmetné ustanovenie CSP podľa názoru súdu nie je možné aplikovať v prípadoch, keď je znalecké dokazovanie potrebné na preukázanie tvrdení strany sporu. Na takéto účely slúži inštitút súkromného znaleckého posudku podľa § 209 CSP.

50. Súd zaviazal žalovaného zaplatiť titulom náhrady za prikázaný spoluvlastnícky podiel žalobkyni sumu 35 000,00 Eur do 60 dní od právoplatnosti rozsudku, nakoľko mal za to, že táto lehota je s ohľadom na výšku náhrady ako aj s ohľadom na dĺžku trvania sporu primeraná, keď žalovaným navrhnutá lehota 6 mesiacov by už neprimerane zasahovala do aj tak napätých vzájomných vzťahov strán sporu.

51. Sporové konanie sa spravuje zásadou koncentrácie konania, ktorá predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania. Koncentrácia tvorí funkčnú a teleologickú jednotu s jedným z nosných princípov novej právnej úpravy sporového konania, a to s princípom arbitrárneho poriadku. Koncentrácia konania vo svojej podstate znamená to, že strany sporu nie sú oprávnené vykonať niektoré procesné úkony kedykoľvek v priebehu konania, ale iba v určitom štádiu konania. Ak procesný úkon strany, ktorý podlieha koncentrácii konania, nie je vykonaný včas, nespôsobuje (za zákonom ustanovených podmienok) procesnoprávne účinky. Absencia procesnoprávných účinkov sa prejaví v tom, že súd na procesný úkon neprihliada. Procesné úkony strán sporu, ktoré podliehajú koncentrácii konania, sú prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (§ 149 CSP). Zásada koncentrácie konania sa uplatňuje ako sudcovská koncentrácia konania (§ 153 CSP) ako zákonná koncentrácia konania (§ 154 CSP). Ustanovenie § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania je normatívnym vyjadrením základného princípu zakotveného v čl. 5 CSP, podľa ktorého môže súd v rozsahu ustanovenom zákonom odmietnuť procesné úkony, ktoré vedú k nedôvodným prieťahom v konaní. Účelom sudcovskej koncentrácie konania je teda zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi. Predloženie prostriedkov procesného

útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktoré nie je včasné, je definované v § 153 ods. 1 druhá veta CSP. Procesný úkon nie je vykonaný včas, ak ho strana sporu mohla vykonať skôr (objektívne hľadisko), ak by konala starostlivo (subjektívne hľadisko). Súd preto s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania nevykonal dôkaz ani znaleckým posudkom č. 47/2020, ktorý žalobkyňa doručila súdu až dňa 31. 07. 2020 po pracovnej dobe, a ani neprihliadol na nové prostriedky procesného útoku obsiahnuté vo vyjadrení žalobkyne, doručeným spolu s predmetným znaleckým posudkom č. 47/2020 súdu, keď súd mal len 3 pracovné dni na oboznámenie sa s daným podaním, na jeho doručenie protistrane a zachovanie primeranej lehoty žalovaného na prípravu. Žalobkyňa takýmto postupom zmarila možnosť súdu, ako aj žalovaného pripraviť sa a reagovať na nové prezentované skutočnosti. Žalobkyňa pritom o sudcovskej koncentrácii konania bola aj napriek tomu, že je zastúpená advokátom, kedy súd nemá poučovaciu povinnosť (§ 160 ods. 3 písm. b) CSP), poučená, a to v poučení o procesných právach a povinnostiach strán sporu, doručenom jej prostredníctvom právneho zástupcu dňa 15. 01. 2019.

52. Súd nepopiera, že vyporiadanie podielového spoluvlastnícka možno vykonať i ako vyporiadanie v širšom zmysle slova, a to na základe návrhu strany sporu, prípadne na základe vzájomnej žaloby. Základom preto, aby určitý nárok mohol byť vyporiadany v rámci širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva je, že ide o majetkové právo (nárok), ktoré vzniklo medzi účastníkmi v súvislosti s existenciou ich podielového spoluvlastníctva k veci a ak zrušením podielového spoluvlastníctva niektorý zo spoluvlastníkov je na takto vzniknutom práve dotknutý. O návrhu (vzájomnom návrhu), ktorým sa z dôvodu širšieho vyporiadania požaduje zaplatenie určitej sumy však treba rozhodnúť samostatným výrokom, opierajúcim sa o riadne zistený skutkový stav veci, a nie v rámci náhrady za spoluvlastnícky podiel (R 46/1991). Je tomu tak preto, že pohľadávka z titulu zaplatenia náhrady za spoluvlastnícky podiel vzniká až právoplatnosťou rozsudku o zrušení spoluvlastníctva. Okrem toho z procesného hľadiska výrok o žalobe na širšie vyporiadanie má samostatný základ, ktorý môže nadobudnúť právoplatnosť nezávisle od výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva a jeho vyporiadania v užšom zmysle. Teda nie je vylúčené, aby si oprávnený spoluvlastník nároky z titulu vyporiadania investícií uplatnil žalobou voči spoluvlastníkovi i po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v užšom zmysle v samostatnom konaní.

53. Na účely vyporiadania investícií je potrebné rozlišovať medzi nákladmi na nutnú opravu a údržbu veci a nákladmi na opravu a údržbu veci, ktoré neboli nevyhnutné, medzi nákladmi v bežnej záležitosti a v ostatných záležitostiach (§ 139 Občianskeho zákonníka), medzi nákladmi, s ktorými spoluvlastníci vyslovili súhlas (hoci aj konkludentný) alebo ktoré boli niektorým spoluvlastníkom vynaložené bez tohto súhlasu a či za trvania podielového spoluvlastníctva došlo medzi spoluvlastníkmi k dohode o spôsobe úhrady týchto nákladov. V prípade, že spoluvlastníci s nákladom vynaloženým iným spoluvlastníkom súhlasia, ide o dohodu o hospodárení so spoločnou vecou a investujúci spoluvlastník má proti ostatným spoluvlastníkom právo na úhradu vynaložených prostriedkov (§ 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ide teda buď o majetkové právo investujúceho spoluvlastníka uplatňované voči ostatným spoluvlastníkom alebo v prípade ak takáto dohoda nie je, o právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré ostatným spoluvlastníkom vzniklo zhodnotením ich podielu v dôsledku vynaloženej investície, a to podľa zásad o bezdôvodnom obohatení podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka (rozdiel medzi cenou podielu pred investíciou a po jej vynaložení).

54. V prejednávanej veci síce žalovaný vzájomnou žalobou sa domáhal širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu s argumentáciou, že zhodnotil spoločnú vec a pri hospodárení so spoločnou vecou vynaložil vlastné finančné prostriedky nad rámec spoluvlastníckeho podielu, pričom v tejto súvislosti poukazoval na tú skutočnosť, že po rozvoze manželstva so žalobkyňou sám spláca úver titulom zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. 262295 zo dňa 21. 12. 2012, t. j. sám hradí spoločný záväzok, ďalej že v priebehu roka 2016 investoval do rodinného domu za účelom jeho dokončenia vlastné finančné prostriedky vo výške 20 000,00 Eur a v priebehu roka 2017 požičané finančné prostriedky vo výške 30 000,00 Eur za účelom úplného dokončenia spoločnej veci, predovšetkým na dokončenie nadzemného podlažia vyporiadavanej nehnuteľnosti. Vo vzájomnej žalobe v spojení s jej opravou sa žalovaný domáhal od žalobkyne titulom širšieho vyporiadania podielového spoluvlastníctva (t. j. titulom udržania a zhodnotenia spoločnej veci) zaplatenia sumy 21 086,00 Eur, keď v podaní doručenom súdu dňa 29. 11. 2019 požadoval od žalobkyne titulom vlastných investícií na zhodnotenie spoločnej veci už len sumu 1 855,38 Eur.

55. Aj keď súd podľa obsahu posúdil predmetné podanie žalovaného ako čiastočné späťvzatie žaloby v časti sumy 19 230,62 Eur, súd pre úplnosť veci považuje za potrebné vo vzťahu k splácaniu úveru žalovaným po rozvode manželstva titulom zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. 262295 zo dňa 21. 12. 2012 uviesť, že v danom prípade nejde o širšie vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ale o nárok žalovaného so samostatným právnym základom, keď pre prípad, ak manželia, ktorí sa neskôr rozvedli, mali spoločnú pôžičku (úver), ktorý vznikol počas existencie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a na zaplatenie ktorého boli zaviazaní spoločne a nerozdielne, platí o ich spoločnom majetku to, čo je stanovené v § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka, t. j. ten z bývalých manželov, ktorý sám ako jeden zo solidárnych dlžníkov voči banke zaplatil celý dlh z tejto pôžičky (úveru), resp. viac ako polovicu, sa môže žalobou domáhať na súde, aby mu druhý z manželov nahradil, čo mal na tento dlh platiť podľa rovnakého podielu ich obidvoch na tomto dlhu (pozri R 22/91). Takýto žalobný návrh (tzv. petit) vo vzájomnej žalobe žalovaného však špecifikovaný nebol, pričom aj v tomto prípade platí, že takýto nárok nemožno započítať s nárokom na zaplatenie primeranej náhrady za vyporiadavanú nehnuteľnosť, keď počas konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva si spoluvlastník, ktorému je ukladaná povinnosť zaplatiť druhému spoluvlastníkovi primeranú náhradu za vyporiadované nehnuteľnosti, nemôže proti takému nároku spoluvlastníka započítať iný majetkový nárok. V konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle by úver mal reálny zmysel jedine za predpokladu, že by žalovaný špecifikoval a zároveň aj súdu konkrétnymi dôkazmi preukázal konkrétne investície do vyporiadavenej nehnuteľnosti, financované z finančných prostriedkov z poskytnutého úveru, čo však žalovaný v danom prípade neurobil. Súd preto nevykonal ani dokazovanie vyžiadaním písomného oznámenia prehľadu mesačných úhrad splátok úveru strán sporu reg. č. 262295 od 01. 08. 2014 do 21. 10. 2019, ktorý dôkaz vzhľadom na vyššie uvedený právny názor súdu je vo vzťahu k predmetu konania irelevantný a teda nie je spôsobilý privodiť pre žalovaného iné, pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci. A navyše súd (s výnimkou informačného deficitu, čo nie je daný prípad) neobstaráva dôkazy či už v prospech jednej alebo druhej strany za účelom unesenia ich dôkazného bremena, keď v posudzovanej veci bolo zabezpečenie takéhoto dôkazu plne v možnostiach žalovaného ako účastníka zmluvy o poskytnutí úveru reg. č. 262295.

56. Dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, t. j. strana musí preukázať to, čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jeho tvrdenie za základ svojho rozhodnutia. Strana sporu tak musí tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore (bremeno tvrdenia) a rovnako musí tieto skutočnosti súdu preukázať (dôkazné bremeno). Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách sporu. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu, zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť týchto skutkových tvrdení. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží teda na tej strane sporu, ktorá z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Strana sporu, ktorý tvrdí určitú negatívnu skutočnosť, nenesie ohľadne tejto skutočnosti dôkazné bremeno; pri popretí tohto tvrdenia protistranou táto sama poniesie dôkazné bremeno ohľadne svojho pozitívneho tvrdenia (pozri napr. rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn 7Co/220/2019 zo dňa 26. 02. 2020). Určité odlišnosti vykazuje len dokazovanie v sporoch s ochranou slabšej strany, kedy ustanovenia CSP umožňujú súdu vykonávať aj také dôkazy, ktoré slabšia strana nenavrhla, kedy je dokazovanie prelomené prvkami vyšetrovacieho princípu, čo však nie je tento prípad, keďže žalobkyňa ani žalovaný nemajú v danom konaní postavenie slabšej strany.

57. V civilnom sporovom konaní, založenom na princípe kontradiktórnosti, sa tak prioritizuje procesná aktivita sporových strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. Procesná zodpovednosť za vedenie sporu je tak na sporových stranách, kedy výsledok konania závisí na iniciatíve sporových strán a ich aktivite v konaní, t. j. od kvality predložených dôkazov a kvality ich procesnej aktivity. Za výsledok konania sú teda zodpovedné výhradne sporové strany, pričom žalobcu aj žalovaného zaťažuje dôkazné bremeno,

ktorého neunesenie má za následok stratu sporu. V danom prípade však možno konštatovať, že žalovaný v konaní nešpecifikoval rozsah ako ani charakter vykonaných úprav či opráv a rovnako neprodukoval ani žiadny dôkaz, ktorý by bol spôsobilý bezpečne preukázať jeho tvrdenie o ním vynaložených investíciách na rodinnom dome, pričom žalobkyňa nárok žalovaného na zaplatenie investícií popierala s odôvodnením, že investície neboli žiadnym spôsobom preukázané, nie je zrejmé ani preukázaná ich výška, ani aké stavebné úpravy boli vykonávané a v akom rozsahu, či tieto boli potrebné alebo nie. Rovnako poukázala na to, že pokiaľ aj boli nejaké úpravy nehnuteľnosti vykonané, tieto boli bez vedomia a súhlasu žalobkyne ako podielového spoluvlastníka nehnuteľnosti. Súd v tomto smere dáva za pravdu žalobkyňi a zároveň dopĺňa, že v rámci širšieho vypořádania sa prihliada nielen na to, či a do akej miery niektorý zo spoluvlastníkov zhodnotil spoločnú vec, ale aj na to, či pri hospodárení so spoločnou vecou účelne vynaložil náklady nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu. Žalovaný síce v konaní navrhol vykonať dôkaz výsluchom svojho brata, ktorý však súd nevykonal, nakoľko na pojednávaní právny zástupca žalovaného uviedol, že na vykonaní tohto dôkazu netrvá, keď namiesto tohto dôkazu navrhol vo vzťahu k investíciám, ktoré boli vynaložené na nehnuteľnosť, vypočítať žalovaného. Súd však takýto dôkaz nevykonal, a to nielen s ohľadom na to, že takýto dôkaz bol navrhnutý až po okamihu sudcovskej koncentrácie konania, ale aj s prihliadnutím na to, že takýto dôkaz by nebol spôsobilý priviesť pre žalovaného iné, pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci, pretože výsluchom strany nemožno preukazovať skutočnosti, ktoré dovtedy neboli stranou tvrdené. Výsluch strany je iba podporným dôkazom a je potrebné odlišovať ho od prednesu strany, t. j. ak by sa vo výsluchu strany aj objavila skutočnosť, ktorá dovtedy stranou tvrdená nebola, išlo by o nové tvrdenie, pričom výpoveď strany v tomto smere nemôže byť považovaná za tvrdenie rozhodných skutočností a zároveň aj za dôkazný prostriedok na preukázanie tohto tvrdenia.

58. Súd tak dospel k záveru, že žalovaný dôkazné bremeno ohľadom svojich skutkových tvrdení vo vzájomnej žalobe neunesol a preto súd vzájomnú žalobu žalovaného ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

59. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Aj z hľadiska posúdenia nároku na náhradu trov konania ide o dve samostatné konania, preto súd rozhodol samostatným výrokom o náhrade trov konania o žalobe a o náhrade trov konania o vzájomnej žalobe. V konaní o žalobe mala žalobkyňa úspech v celom rozsahu vzhľadom k tomu, že súd žalobe vyhovel a zrušil podielové spoluvlastníctvo spôsobom navrhnutým žalobkyňou, preto jej vznikol aj nárok na náhradu trov konania o žalobe v rozsahu 100 %. Žalobkyňa mala úspech aj v konaní o vzájomnej žalobe žalovaného, keď súd túto vzájomnú žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol, preto jej vznikol aj nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v rozsahu 100 %. V súlade s § 262 ods. 1 CSP súd rozhodol len o nároku na náhradu trov konania. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie

podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nespĺní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.